Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-29

Ärende
TN 2019-0701

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2019-08-27, punkt 22

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna angående vikten av behöriga fordonstekniker

Ärendebeskrivning

Socialdemokraterna har ställt frågor samt kommit med förslag kring fordonstekniker i nuvarande samt kommande trafikavtal, men även märkning av fordon och bränsletyp samt olika initiativ kring utbildningsplatser för fordonstekniker. I skrivelsen föreslås trafiknämnden besluta att uppdra till förvaltningschefen

att säkerställa att alla bussar inom SL-trafiken underhålls av behörig fordonsteknisk personal med rätt utbildning för den fordonstyp de hanterar.

att i samband med kommande bussupphandlingar säkerställa och följa upp kraven i avtalen om att bussföretagen har rätt mekanikerkompetens för de fordon de använder.

att se över om märkningen av fordon och bränsletyp behöver göras tydligare för att öka säkerheten för blåljuspersonal i händelse av en olycka.

att ta initiativ till samtal med kommuner och branschaktörer om hur fler utbildningsplatser för fordonstekniker kan komma till samt återrapportera resultatet av samtalen till trafiknämnden.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-29

Ärende
TN 2019-0701

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse från Socialdemokraterna, inkommen 3 juni 2019

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

Angående att säkerställa att alla bussar inom SL-trafiken underhålls av behörig fordonsteknisk personal med rätt utbildning för den fordonstyp de hanterar.

Vad gäller den i skrivelsen nämnda bussexplosionen i Klaratunneln och de påstådda uppgifterna i vissa medier, att Keolis hade mekaniker som saknade behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter, är påståendet felaktigt. Vid samtliga av Keolis depåer har mekanikerna olika behörigheter för att utföra underhållsarbete. Har man inte behörighet att utföra en arbetsuppgift så utför man inte denna arbetsuppgift. Keolis följer upp detta i sin utbildningsportal KeoTalent där samtliga mekanikers behörigheter dokumenteras och sedan säkerställer underhållschefen att det arbete som utförs på de olika fordonstyperna fördelas till mekaniker som har behörighet att utföra den aktuella arbetsuppgiften.

I gällande trafikavtal för Innerstaden och Lidingö ställs krav gällande personal och utbildning i enlighet med denna skrivning (Bilaga 3D Personal och utbildning): ”Trafikutövaren ska ansvara för att personalen i Uppdraget har adekvat utbildning och kompetens för sin yrkesbefattning och arbetar fackmannamässigt. Trafikutövaren svarar för erforderlig utbildning av Trafikutövarens personal i förhållande till lag, tillstånd och andra myndighetsföreskrifter rörande Verksamheten”. Krav på utbildning finns således i avtalet.

Säkerheten är alltid viktigast både för trafikförvaltningen, men även Keolis som är en seriös branschaktör.

Angående att i samband med kommande bussupphandlingar säkerställa och följa upp kraven i avtalen om att bussföretagen har rätt mekanikerkompetens för de fordon de använder.

På samma sätt som ovan beskrivet i nu gällande trafikavtal för Innerstaden och Lidingö ställer trafikförvaltningen fortsatt ett ansvar på trafikutövaren, konkret innebärande att trafikutövare som ämnar lägga anbud i kommande bussupphandlingar ska ”säkerställa att den personal som arbetar inom uppdraget ska ha relevant utbildning och erfarenhet samt att fullgod kunskapsöverföring sker vid byte av personal.” Detta kontrolleras under avtalstid genom revisioner av verksamheten.

Angående att se över om märkningen av fordon och bränsletyp behöver göras tydligare för att öka säkerheten för blåljuspersonal i händelse av en olycka.

Berörda myndigheter, i första hand Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Transportstyrelsen (TS), har aktualiserat frågan. Sannolikt kommer någon form av nationell standard, avseende märkning att tas fram, som implementeras i gällande lagtext. Eventuell ny märkning för drivmedel (bränsle eller annat energimedium) kan då även komma att kopplas till befintliga regler/märkning för transport av farligt gods enligt MSB:s föreskrifter ADR-S.

Trafikförvaltningen har dock inte kompetens att bedöma vilka behov som brand- och räddningstjänsten kan ställa i denna kontext, i synnerhet inte på en nationell nivå. Därmed är detta en fråga som trafikförvaltningen inte bör agera på genom att ta fram egna särlösningar. I värsta fall kan egenhändig märkning eller motsvarande t.o.m. vara kontraproduktivt och rentav eskalera en risk. Det råder samtidigt viss tvekan kring vilken nytta en märkning skulle göra vid en brand, t ex att det är svårt att komma nära fordonet vid en brand och märkningen i ett tidigt skede riskerar också förstöras av värmeutvecklingen.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-29

Ärende
TN 2019-0701

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Angående att ta initiativ till samtal med kommuner och branschaktörer om hur fler utbildningsplatser för fordonstekniker kan komma till samt återrapportera resultatet av samtalen till nämnden.

Trafikförvaltningen, i egenskap av Beställare, ställer en rad olika avtalskrav som trafikutövaren ska utföra och uppfylla. Inte desto mindre bidrar gärna trafikförvaltningen med stöd och support även gällande dessa frågor, men ansvaret åligger respektive trafikutövare att uppfylla.

Sara Catoni
Tf förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

SKRIVELSE
2019-05-14

Trafiknämnden

Angående vikten av behöriga fordonstekniker

Stockholmsregionen ska gå före i klimatomställningen. Det innebär på trafikområdet att vi behöver ha en attraktiv, pålitlig och trygg kollektivtrafik som fler vill resa med istället för att ta bilen. Resenärerna måste då kunna lita på att kollektivtrafiken alltid sätter säkerheten främst och att ny teknik införs i trafiken på ett väl genomtänkt sätt.

Nya fordonstyper såsom el- och biogasbussar har de senaste åren introducerats i regionens bussflotta som en del i att minska koldioxidutsläppen. El- och gasdrivna fordon kan generellt sett förväntas vara säkrare än bensin- och dieseldrivna, förutsatt att rätt kunskaper finns om fordonstyperna och att miljön de ska verka i är anpassad till fordonstypen.

I rapporteringen efter bussexplosionen i Klaratunneln har flera medier fört fram uppgifter om brister i säkerheten kring nya fordonstyper. Enligt uppgifter till DN ska bussföretagen inte alltid ha mekaniker med rätt fordonskompetens som servar bussarna, samt att flera mekaniker saknar busskörkort och därmed inte kan testköra fordonen. Det är allvarliga uppgifter och förvaltningen måste gå till botten med.

Bristen på fordonstekniker är även ett generellt problem för transportbranschen som behöver lösas. Fler utbildningsplatser inom fordonsteknik behöver komma på plats för att långsiktigt trygga att vi har behöriga fordonstekniker om vi ska kunna fortsätta bygga ut kollektivtrafiken på ett säkert och hållbart sätt. Region Stockholm bör ta ett initiativ för att samverka med kommuner och branschen för att se till att detta sker.

Ett ytterligare säkerhetsproblem som lyfts av Sveriges fordonsverkstäders förening SFVF rör hur blåljuspersonal snabbt ska kunna få information vid en olycka om vilken fordonstyp de har att göra med. Redan idag har står det på SL-bussarom vilken bränsletyp de innehåller, men vi anser att det finns skäl att se över om en ännu tydligare märkning av fordonen.

Trafiknämnden föreslås besluta att uppdra till förvaltningschefen

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

att säkerställa att alla bussar inom SL-trafiken underhålls av behörig fordonsteknisk personal med rätt utbildning för den fordonstyp de hanterar.

att i samband med kommande bussupphandlingar säkerställa och följa upp kraven i avtalen om att bussföretagen har rätt mekanikerkompetens för de fordon de använder.

att se över om märkningen av fordon och bränsletyp behöver göras tydligare för att öka säkerheten för blåljuspersonal i händelse av en olycka.

att ta initiativ till samtal med kommuner och branschaktörer om hur fler utbildningsplatser för fordonstekniker kan komma till samt återrapportera resultatet av samtalen till nämnden.